

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a
SZÉKELYHIRLAP-pal

(GAZETA SĂCUIASCĂ)
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

fuzionat cu
ZIARUL SĂCUESC

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
KOVACS-HIRLAPIRODA, Str. Voevodul Mihailu
1. szám.

Redactor responsabil și editor — Felelős szerkesztő, kiadó
Kovács J. István

Redacția și administrația:
BIROU DE ZIARĂ KOVACS
Ștrada Voevodul Mihailu 1.

Danzig körül

A külpolitikai élet továbbra is a salzburgi és berchtesgadeni német-olasz tárgyalás és kétségtelenül megegyezés körül forog. Hogy miben áll a megegyezés lényege, a körül, hivatalos jelentés híján, még mindig csak találgatások vannak forgalomban. Kétségtelen azonban, hogy a megegyezés mindenképp Danzigra vonatkozik, amivel kapcsolatban úgy a német felhivatalos „Diplomatisch Politische Korrespondenz”, mint az olasz külpolitika publicistikai képviselője, Virginio Gayda, azt írják, hogy határozott figyelmeztetés a demokráta hatalmak felé. Az olasz publicista „utolsó figyelmeztetés”-nek nevezi a megállapodást arra, hogy a demokráta hatalmak ne bíztassák tovább Lengyelországot, mert „az olasz-német együttműködés tényleges és rettentő gyorsasággal működésbe léphet, ha vele szemben valóságos háborús ténykedésben nyilvánulna a demokratáknak tevékenysége.” Burckhard danzigi népszövetségi főbiztos meghívása Berchtesgadenbe valónak bizonyult. - Burckhardt kihallgatáson volt a Führernél és már vissza is tért Danzigba. Londoni jelentés szerint a népszövetségi főbiztos a német kormány hívta meg, hogy jelentkezék kihallgatásra Hitlerrel. Burckhardt a meghívás tényét tudatta Halifax angol külügyminiszterrel, mint a Danziggal foglalkozó hármass bizottság elnökével, akinek semmi kifogása nem volt a dolog ellen. A népszövetségi főbiztos a kihallgatás után Genfbe utazott, ahol Avenol főtitkárral folytatott megbeszélést. Ezzel a megbeszéléssel kapcsolatban elterjedt a hír, hogy Burckhardt közelebből lemond, nehogy a Népszövetség azon a címen bevonódjék a danzigi viszályba. Másrészt viszont Londonból azt jelentik, hogy Burckhardt, miután tárgyal Chodacki lengyel főbiztossal és Greiser szenátusi elnökkel, Varsóba megy, ahol a lengyel kormánnyal fog tárgyalni és azután Londonban és Párisban jelentkezik tárgyalásra az angol és francia külügyminiszteriumokban. — Ezekkel a hírekkel kapcsolatosan nagy feltűnést keltett a diplomáciai körökben az a jelenség, hogy angol politikusok keresik Magyarországot barátságát. Két fontos politikai személyiség Budapestre is utazott. Nem lehetetlen, — mondja a hiradás — hogy Anglia Magyarországot is ütdokmányi közé akarja sorozni és megjegyzi, hogy az angol képviselők budapesti megbeszélései a Dunamedence államainak a közeledését fogják elősegíteni.

Öfelsége a kormány több tagját és számos más személyt a tengerészeti érdemrenddel tüntetett ki.

— aug. 19
A román tengerészet védőszentjének augusztus 15-iki ünnepe alkalmából Öfelsége a király a haditengerészet számos tisztjét, altisztjét és matrózát, valamint számos polgári személyt tüntetett ki a „Virtutea Maritima” tengerészeti érdemrenddel.

A polgári kitüntetettek névsorának elén Calinescu Armand miniszterelnök,

Teodorescu Paul lég és tengerészetiügyi miniszter, Slavescu Victor hadfelszerelési miniszter, Ghelmegeanu Mihail közmunkaügyi miniszter, Titeanu Eugen sajtó- és propagandaügyi alminiszter és Sidorovici Teofil, a Straja Țării parancsnoka neve áll.

A kitüntetett személyek az augusztus 15-iki constantai ünnepségen kapták meg az új kitüntetésüket.

Október hó 27.-éig még rendezhető az állampolgárság kérdése

— aug. 19
Amint a Székely Ujság is megemlékezett erről, a hivatalos lap július 27-iki száma közölte azt a nagyfontosságú törvényt, mely szerint mindazok, akik az állampolgársági törvény módosított 62. ik szakasza alapján a névjegyzékbe való utólagos felvételüket kérték, semmiféle illetéket nem kötelesek fizetni arra az időre sem, míg ügyük teljesen rendezve nem lesz.

Azon egyének, akik megfelelnek a törvény előírásainak, három hónapi idő biztossítatják a névjegyzékbe való felvételük kérvényezésére, illetve a jelentkezésükre. A jelentkezés és a névjegyzékbe való utólagos felvétel semmiféle illetékkel nem jár.

Illetékes helyről nyert köztés szerint, ez

az utolsó alkalom az állampolgársági ügyek rendezésére, tehát felhívjuk és egyben figyelmeztetünk mindenkit, hogy ne mulassza el f. évi október 27-ig felvételét kérni illetőségi helyén, melyet a törvény fenti időpontig engedélyezett.

Az állampolgárság ilyen úton való megszerzéséhez a törvény szerint a következő iratok kellenek:

1. Bélyegmentes kérvény.
2. Községi bizonyítvány, hogy az illetőnek 1918 december 1-én az ország területén illetősége volt.
3. Születési bizonyítvány úgy a kérvényező, mint családtagjai részére.
4. Házassági anyakönyvi kivonat nősberekknél.

Utazás egy szemüveg körül...

Az egyik helyi lapban, a hírek rovatában, szerényen meghuródott a következő hirdetés:

Egy szemüveget találtak. Igazolt tulajdonosa átveheti a szerkesztőségben.

E olvastam, mintegy öntudatlan modulattal rácsaptam arra a zsebemre, ahol a szemüvegem tartom s mert éreztem a kemény, a'umínium tokot, már el is felejtettem az egész szemüvegügyet.

— Nem az enyém! — nyugtatott meg a boldog tudat és vagy három hétig, minden vasárnap, amikor a kezembe került az ujság, átugrottam a hirdetésen.

A negyedik vasárnap azonban már érdekelni kezdett.

— Hogy lehet egy szemüveget négy hétig nélkülözni? Hogy nem keresik meg? Vajjon milyen szemüveg?

Addig kergetőztek a gondolatok, hogy mozgásba hoztak. Felmentem a szerkesztőségbe és óvatosan bedobtam a témát.

— Valami szemüvegről olvastam...

— Talán a tied is elveszett? Rohant meg a kérdéssel a kolléga és olyan különösen mosolygott, mintha valami szenzációt tudna a szemüvegemmel kapcsolatban.

— Nem, nem, — igyekeztem hamar

meggyújtani s bizonyíték képpen azonnal elő is vettem a szemüvegemet, s pedig egy kutyanyelv forma papírlapot vett elő és átadta.

— Olvasd el.

— Ez egy névsor. De mit jelent ez a harminckét név?

— Ennyien keresik kérlek a szemüvegjüket. Ez azonban még nem tulajdonos érdekes így, hanem hallgasd meg a titkosabb részét, melyet nem írtam fel, hanem csak eszemben tartok.

És el kezdte mesélni.

— Ez, egy nagyanya: A szemüveget legutólyára az unokája kezében látta, azóta nyomaveszett.

— Ez, egy tanár. Nem tudja biztosan, hogy a kaszinóban olvasott e utoljára vele vagy a parkban a padon hagyta. De azt mondja, az is lehet, hogy a kártya helyett adta át a klub felügyelőjének, mert este, amikor otthon olvasni akart, egy makk hetest kapott abban a zsebében, ahol „rendszerint a szemüveget tartja.”

— A helyzet azonban egyre bonyolultabb lesz. Ezekután egy nyugdíjas öregúr állított be szemüvegkeresni és kicsit szégyenkezve, úgy magyarázta a szemüveg esetét, hogy más ne hallja.

„DACIA” sorsjegy nagyaruda játékosai a 19-ik lotériában a követ-kező nagy nyereményeket nyerték:

6.000.000.- nyert 62.312

1.000.000.- nyert 36.465, 11.138, 89.826, 45.022, — 378.574, 678.743 anexa

200.000.- nyert 11.147, 64.951, 94.981, 95.402, 16.628, 25.635

52 drb nyeremény egyenként 100.000.— Lei

Továbbá sok ezer kisebb nyeremények.

„DACIA” főelárúító RÉVÉSZ ERNŐ Tg.-Mures, „CULTURA” könyvkereskedés és R. T.

„DACIA” helyi képviselőlete és árusítása: BIROU DE ZIARE KOVACS.

5. Bizonyítvány, hogy a kérvényező idegen állampolgárságért nem optált.

6. A rendőrség közbiztonsági osztályának igazolványa, hogy sem a kérvényező, sem családtagjai nem állanak idegenellenőrző hivatal ellenőrzése alatt és idegen utlevelet nem használnak.

7. A népesedési hivatal lakhelybizonylata. Könnyebbség végett közöljük a román nyelvű kérvény szövegét, melyet a polgármesteri hivatalhoz kell benyújtani:

Domnule Primar,

Subsemnatul născut la și anul în comuna județul cu onoare rog să binevoiți a mă mă înscrie în listele de naționalitate ce se întocmesc la Primăria orașului (sau a comunei) Loco, potrivit dispozițiilor Decretului Legile Nr. 2939, publicat în Mon. Of. Nr. 171 din 27 Iulie 1939.

In acest scop anexes următoarele acte:

1 Extrasul de naștere

2 Certificatul de apărțință Nr.

3 Buletinul de domiciliu

4 Certificatul de neoptarea Nr., că dela data de 1 Decembrie 1918 nu m'am prevalat de o naționalitate străină.

5 Certificat, că nu figurez în controlul străinilor și nu am beneficiat de pasaport străin.

Deasemenea, rog să binevoiți a înscrie împreună cu subsemnatul și pe soția mea (numele, pronumele) născută (data nașterii) în comuna județul precum și pe copiii născuți la (locul și data nașterii) anăând aici atât extrasul de căsătorie, cât și extrasul de naștere al copiilor.

Data Cu toate stima:

Az előírt iratok birtokában mindenki megcsinálhatja tehát egyedül a kérést fenti minta alapján s azt az iratokkal együtt lehetőleg személyesen vigye el a városházára, ahol a kérvényeket az iratok felülvizsgálása és a szükséges felvilágosítások megkérdezése után iktatják, majd a határidő letelte után az összeszt felküldik a minisztériumba jóváhagyás végett.

Sürgetik az iparigazolványok kiváltását

— aug. 19

Az iparigazolványok kiváltásával kapcsolatosan felhívjuk az érdekeltek figyelmét, hogy mindazok, akik 1930 év után nyitottak műhelyt vagy pedig még ha régi iparosok is, 1930 után műhelyt változtattak, működési engedéllyel kell bírnia (autorizație de funcționare) és haladéktalanul kérni kell igazolványaik kiállítását. Kőművesek, ácsok, szobafestők, részére működési engedély kiváltása nem kötelező.

Az 1930 év előtti és műhelyt nem változtatott iparosok még egyelőre várhatnak iparigazolványaik kiváltásával, miután érdekében közbenjárás történt az illetékes minisztériumnál, hogy a működési engedély kiváltása alól mentesítsenek. Az 1930 év utániaknak tehát érdekében áll iparigazolványaik kérdését haladéktalanul rendezni, nehogy az ellenőrzés folytán kellemetlenség érje és büntetésnek tegyék ki magukat.

A csiki hegyek között gyilkolt a babona

A Csiki Lapok szomorú megállapítása

A Csikszerebában megjelenő CSIKI LAPOK megírói sorokban számol be arról a napisajtót is bejárt gyilkosságról, melyet a babona idézett elő. — De beszéljen a cikk:

Megdöbentő gyilkosság történt augusztus 9. én Csikszentimre határában. Solyom József csikszentsimoni fiatal családós székely gazda egy kölcsönkért fejszével ketté hasította a fejét Geréd István első unokatestvérének, a legjobb barátjának.

Eláll az ember lélekzete, ha ennek a gyilkosságnak kirobbanó körülményeit megismeri. Nem hiszi el, hogy a naptári időszámítás 1939 évet ír. Nehezen barátkozik meg azzal a gondolattal, hogy ennek a Székelyföldön kellett lezajlani, éppen ma, a rádiónak, a kulturfeljődésnek ebben a lendületes korában.

— Hát kérem, én megmondom az igazat, a szemüveg valószínűleg a réten veszett el. Tetszik tudni, szeretek sétálgatni solyankor nézdelődöm. Most is úgy volt. Egy csinos fiatal pár ment előttem, néha meg-megálltak, összecsokolóztak, aztán egymás kezét fogva, szaladni kezdtek úgy, hogy semmiképpen nem tudtam utólréni és felismerni őket. Mentek vagy háromkilométert és én loholtam utánuk, amikor végre leültek egy fa alá.

— Szóval megtudta...?

— Dehog. Most már az öreg ur jött zavarba, hogy kíváncsi szándékát leplezze, biztonság kedvéért feltette a szemüveget és tisztas távolból, mellettük elsétálva, oda sandított. De semmit se látott, mert pont akkor hátat fordítottak mind a ketten s az öreg, mérgében, ahogy lekapt a szemüveget, valószínűleg a zsebe mellé dugta.

— Úgy kellett neki — szól bele a beszélgetésbe egy időközben érkezett fiatal ügyvéd, azonban a heves rokonszenynyilvánítást hamar leszerelik.

— Csak tessék várni. Vannak itt a névsorban ügyvédek is. Na, például ez az ur... Igen, hát az ő esete is érdekes, azt mondta, végrehajtás közben vesztette el, de nem tudta, hogy a kapun belül-e, vagy kívül, mert a gazda távollétében olyan ügyesen rohamozott a fakanállal a

székely asszony, hogy lehetetlenség volt minden ellenállás.

— A java azonban még hátra van. Nézzük csak. Igen. Érdekes ez a magánhivatalnok is, határozottan jó emlékezőtehetsége van, mert így adta elő:

— Kérem, lehet, hogy a tavalyelőtti karácsonykor vesztettem el Marosvásárhelyen, de lehet, hogy az idén Csikszentdomokoson s miközben gondolkozott, töprengött, szórakozottan a szeméhez emelte a kezét, majd ijedten el kezdett védekezni.

— Pardon... Ezer bocsánat... Tévedés. És széles mosolyra nyílt arccal nézve az orráról leakasztott szemüvegre, lelkendezve állapította meg.

— S mennyit kerestem... No, tetszik látni, éppen a szemem előtt volt. Az előadásra már egész kis kör gyűlt össze.

Az emberek nevettek, találgatták a neveket és ebbe a jó hangulatba, egy mély, baritonizű köszönet vágott bele.

— Jónapot kívánok... Szabad lesz egy percre Szerkesztő úr?

Felrevonultak az egyik sarokba, ahonnan nemsokára fojtott beszédfozslányok röppentek felém.

— De kérem diszkrétan kezelni az ügyet... Ugyebár, mégis, a feleségem... Dehog tud róla. Még csak az kellene

ban. Fáj az embernek, hogy ilyen elképesztő sötétségek léteznek a közvetlen közelségében, amelyek ilyen indokolatlanul képesek a legförtelmesebb bűnökre. Sajnálja, hogy embertársai ilyen középkori szellemben élnek, ilyen alacsony világokban tévelyegnek, a babonának ebben a fertőjében csuszna-mászna, ami most egyszerre két csikszentsimoni székely testvérünket tette szerencsétlenné.

De lássuk a gyilkossággal végződött szörnyű történetet. Solyom József 26 esztendő csikszentsimoni családós gazdának ismeretlen módon eltűnt 4500 leje. A hírre össze szaladt a falu. Senki sem tudott biztosat. Hova, merre lehetett a pénz, vitálták, beszélgették az esetet. Egyre többen tanácsolták a károsultnak, hogy Csikszentimrén egy nagyszerű kártyavetőről tudnak, aki egész biztonsággal megadja a rejtélyt. Megmondja pontosan, hová lett a 4500 lej.

Solyom József egy percig sem gondolkozott tovább. Azonnal elindult Geréd István unokatestvérével a csikszentimrei kártyavetőhöz.

Solyomnak a kártyavető, a szokásos példálózásokat mondogatta. „A pénz nincsen messze. A pénz a közelben van. Arról tud egy a környezetében levő, barátunk számító közelálló. Csak vigyázattal kell lenni, a pénz megkerül. Egyébként a rokonságban nem tiszta szándáku emberek is élnek”.

Ilyen és ehhez hasonló ostobaságokat mondott a csikszentimrei asszony kártyája. Solyomban azonban megakadtak, gyanút fogtak a kártyának ezek a jóslatai. A babona iránt fogékony, beteg lelkében megkapaszkodtak a minden felvilágosult emberben neveléses kártya bemondások és amint látjuk, borzalmas tragédiához vezettek.

Solyom József a kártyavető szobájából szörnyű gyanuval távozott. A kártyában szereplő „jó barátot”, aki a pénz hollétéről tud, egyenesen a társaságában levő unokatestvérében, Geréd Istvánban látta. És a kétségbejítő lelki elváltozásról mit sem sejtő Geréd hazafelé indult.

Ulközben Solyom betért egyik csikszentimrei ismerőshöz, akitől egy fejszét kért kölcsön azzal az indokkal, hogy egyik, a csikszentimrei határban fekvő földjéről valami fűzfákat akar kivágni.

Amint Solyom és Geréd a falut elhagyták, megtörtént a baj. Solyom a kártyavetőre hivatkozva, egyenesen ráolvasta, hogy ő vette el a pénzt. A vád ellen tiltakozó Gerédet pedig a fejszével úgy fejbe vágta, hogy azonnal szörnyet halt.

Alig lehet elhinni, hogy valóság ez a véres dráma. Pedig így történt, amint a szerencsétlen gyilkos vallomása alapján megírtuk.

Az eset mutatja, hogy milyen sok munka vár elvégzésre a falvainkban, amelyben a babonaságnak ilyen megdöbentő szörnyűségei robbanhatnak elő. Sokat kell dolgozni a nép között, hogy a kulturának, a felvilágosultságnak áldásaiban, még a lehetőségei se fordulhassanak elő az ilyen sötét tragédiáknak.

szegény fejemnek. De tessék elhinni, nem tehettem róla... Úgy volt, hogy egy kicsit többet ittam a kellettenél s ilyenkor a virtus kiűt belőlem. Hát összeestem, birkóztunk s lehet akkor esett le a szememről, de lehet, hogy később. Annyi azonban biztos, hogy mikor hazatértem, már nem lehetett a szememen, mert éjjel egy órától, hajnali fél ótig kerestem a kulcslyukat s végül mégis a szolgálatos rendőr kapta meg... De ez igazán nem is tartozik ide, csak mondom... Tehát a Csikszárföld és Vásárhely között Ez, biztos, határozottan emlékszem.

A kolléga tagadólag integet.

— A szemüveget, kérem, egész más vonalon kapták, de lehet, hogy behozták az övét is és akkor.

— Végtelen halás leszek. alászolgája..

— Kezelnek. Nem merek arra nézni, hanem biztonság kedvéért megegyeztem is megtagogatam a zsemben a szemüvegemet és gyorsan kilépek az ajtón.

Hazafelé jövet pedig erősen megfogadom, hogy ezután jobban vigyázok a szemüvegemre.

Elvégre is ennyi rejtett dolgot elárulni egyetlen szemüvegért, nagy óvatosságra inti az embert.

Kedves olvasó, sürgősen győződjön meg, hogy vajjon megvan-e a szemüvegje.

(1.)

Őszi „Panonbüköny” jelentősége a kis gazdaságban

Ma minden kisgazda, aki megfigyeléssel és számítással gazdálkodik s aki saját, valamint mások kárán tanulva rájött arra, hogy bármennyire is termékeny a mi székely földünk, biztos és jó termést csak úgy remélhet ha jó erő állapotban és igazán szakszerű megművelésben tartja földjeit. Ma a ránk nehezedő nehéz gazdasági válságban csak úgy tudjuk a megfelelő és nehéz munkánk után megérdemelt színvonalon tartani magunkat, ha minél többet, minél jobbat és a legjövedelmezőbbeket termelünk. Ma rá kell jöjjön minden kisgazda, hogy bizony nem mindenben az a legjobb, ahogy apáink, nagy apáink csinálták, el kell dobjuk azt az elavult elvet, hogy ha nekik jó volt, nekünk is jó! Mi most más világban élünk, nekünk sokkal több munkával kell küzdünk, hogy a népek nagy versenyében ne maradjunk le.

A régi magtermelésről, legalább részben át kell térjünk a kultúrnövények termesztésére. Igaz, hogy azok a termesztésre jó földet, tehát jól trágyázott és jól megművelt földet igényelnek de viszont sokkal is több a munkánk eredménye.

Most már lássuk, hogy mi szükséges ahhoz, hogy földjeink többet és jobbat teremjenek? Első feltétel a földek becsületes és jó megművése. Erre, hogy miképp végezze, most bővebben nem térek ki, csak azt szögezem le, hogy a földek termőképessége az ásványi sókon, foszfor, nitrogén, káli és mészen kívül attól is függ, hogy milyen a baktériumtenyészet, megadtuk-e ezek fejlődésének a lehetőségeit. A talajbaktériumok csak akkor tudnak igazán fejlődni, ha kellő vizet, levegőt és meleget kapnak. Ezeket pedig a megfelelő szántásokkal érjük el. A baktériumok fejlődéséhez szerves anyagra: mint az istállótrágya, feltétlen szükséges. A baktériumok dolgozzák fel a szerves anyagokat olyan feloldható állapotba, hogy a növények képesek legyenek azokat a gyökérzet által felvenni és átdolgozva belőle, a növény testét felépíteni.

Ha a talajbaktériumokat kipusztítjuk a földből; legyen bár meg annak minden tápértéke, sőt, terméketlenné lesz.

Mivel tudjuk a talajbaktériumok tömegét növelni? 1) Minél több istállótrágyát adjunk a földnek, 2) Olyan növények termesztésével, amelyeknek gyökérzete az ugynevezett nitrogéngyűjtő baktérium göböket szereti. Ilyenek: Őszi és tavaszi büköny, borsó, lencse, lucerna és herefélék.

Érdekes, hogy ezen két követelmény mennyire összefügg egymással. Mert hogy termelhetünk minél több istállótrágyát? Ugy, ha minél több állatot tartunk. Ehez pedig feltétlen szükséges, hogy minél több pillangós virágú, nitrogént gyűjtő baktériumnevelő növényt termeljünk.

Nem kell itt gazdátársaim előtt bővebben fejtegetnem a lucerna, lóhere és tavaszi büköny takarmány értékét és nélkülözhetetlenségét. Itt most felszerelném hívni figyelmüket egy új, legalább is itt a vidékünkön új takarmánynövényre. Ez az őszi „Panonbüköny”, mely már külföldön valóságosan nélkülözhetetlen kultúrnövény.

Mindnyájan olvastuk az „Erdélyi Gazda” Redanz Pál kisgazda halheimi levelét, aki 26.5 holdon 22 darab számos állatot tart. Nála is főtakarmány növény az őszi büköny „Rügeni” rozs keverékkel. Szeptemberben vetődik $\frac{1}{3}$ Rügeni rozs, $\frac{2}{3}$ Panonbüköny, egy holdon 80—100 liter, a föld minősége szerint. Az idén május 5 én lehetett már zöld takarmánynak vágni, mikor is már 65 cm magas volt. Magyon szereti egy a ló, mint a szarvasmarha. Igen kiváló tejelő takarmányt ad egy zölden, mint megszártva is. A szarvasmarha nem fuvódik fel tőle.

Azonkívül, hogy már a lucerna előtt két héttel vágható, a következő előnyei vannak: 1) Nemhogy soványítaná a földet, hanem igen nagy és számos nitrogéngyűjtő-baktérium gyökér göbe a talaj nitrogéntartalmát növeli, 2) Tömörtségével és magasságával a gyomot pusztítja, 3) Körülbelül $1\frac{1}{2}$ hónapig tartó virágzása alatt igen kitűnő méhlegelő, 4) Igen őttermő úgy zöld, mint szárított takarmánynak,

Amit megtehetsz ma,
ne halaszd holnapra!

lesz
a 3-ik osztály
huzása!

Biztosítsa azonnal szerencsését

valamint magtermésre is. 5) Nem igényes, 6) Ezzel a növényvel lehet keresztülvinni a kétős termelést. Ugyanis az ősszel elvetett büköny-keverék május 15—20 ig lekaszáldódik, utána vehető azonnal tavaszi büköny, csalomádé, vagy lehet krumplit ültetni. Ezen növény termesztése szükségtelenné teszi a fekete ugar hagyását, mert májusban lekaszált büköny keverék után még mindig bőven van idő a föld megtrágyázására és háromszori megszántására.

A Panonbüköny és Rügeni rozs beszerezhető a kézdivásárhelyi és torjai gazdasági egyesület útján.

(a—r.)

TANÚGY

Felvétel a kézdivásárhelyi (kantai) római ka olikus gimnáziumba

A román. kat. nyilvános jogú gimnáziumban a jövő évi I. osztályba lépők részére a felvételi vizsgák szept. 24. napján lesznek. A tanúk az elemi iskola IV. osztályának anyagából felelnek, azért hozza mindenki magával IV. osztályos könyvét. Írásbeli is lesz. Három tárgyból írnak és felelnek: a román nyelvből, magyar nyelvből és számtanból. A vizsgálatot olyan időben kezdjük, hogy akik aznap reggeli, délelőtti vonattal érkeznek, azok is nyugodtan elérnek s így nem kell már az azelőtt való nap ideutazniok.

A vizsgához hozni kell:

1. Iskolai bizonyítványt legalább a IV. elemi osztály elvégzéséről.
2. Állampolgársági bizonyítványt eredetiben vagy másolatban, amilyen van.
3. Anyakönyvi kivonatot a születésről.
4. Keresztelési bizonyítvány (románul írva.)
5. Ujraoltási bizonyítványt.

Felekezeti iskolába járt tanulók látta-moztassák iskolai bizonyítványukat a revizorátusnál.

Felvételi vizsgadíj 80 lej. A többi dijakról felvilágosítást nyújt személyesen vagy írásbeli megkeresésre az igazgatóság.

Javítóvizsgák: szept. 2. án. Beiratkozás aug. 25—31 ig, a javítóvizsgázóknak és az I. felvételizőknek a vizsgájuk után. Szept. 15-én kezdődnek az előadások. Díjak a mult éviéik.

Írásbeli megkereséseket a következő címre kell küldeni: A román. kat. gimnázium igazgatóságának, Târgul-Săcuieș, jud. Trei-scaune.

Szöcs Mihály
gimn. igazgató.

Felvételek a kereskedelmibe.

A Brassói ref. nyilvánossági jogú kereskedelmi liceum felső tagozatába felvesz IV-ik gimn. osztályt végzett bármely felekezethez tartozó, magyarnyelvű tanulókat és négy év alatt azokra a kenyérkereseti pályákra képezi ki, melyeken kisebbségi tanulók leginkább boldogulhatnak. Kisebbségi tanulóknak ez a leginkább megfelelő iskolatípus! A következő iskolai évtől kezdve megnyitja alsó tagozatát is, melybe 4 ik elemi végzett tanulók iratkozhatnak be felvételi vizsga nélkül. Vidéki tanulók tanári ellenőrzés és állandó felügyelet alatt álló modern iskolaépületben levő bennlakásban helyezhetők el mérsékelt díjazás mellett.

Tájékoztatót szívesen küld és felvilágosítást nyújt az iskola igazgatósága (Brassov — Calea Victoriei No. 7.)

Felvétel a kétéves ref. női kereskedelmi Tanfolyamra. A tanfolyamra a IV. gimn. osztályt végzett bármely felekezethez tartozó, magyar anyanyelvű leányok vehetők fel. A tanfolyam általános műveltséget nyújt, nyelvekre, kereskedelmi tárgyakra, gyors és gépirásra, rajzra, iparművészeti munkákra képezi ki tanulóit és lehetővé teszi kenyérkereseti pályán való érvényesülését és boldogulását.

Vidéki tanulók részére bennlakás a Szeretetházban! Érdeklődőknek készségesen nyújt felvilágosítást és küld Tájékoztatót az igazgatóság. (Brassov—Calea Victoriei No. 7.)

H I R E K

-1.9.3.9.
Auguszt.
19.

„SZÉKELY UJSÁG” (egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal)

társadalmi és közgazdasági hetilap

A „Székely Ujság”-ot
néhai MOLNÁR EMIL
a „Székely Hirlap”-ot
BIRÓ LAJOS alapította.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Félévre — 80 lej. Egy hóra — 14 lej
Negyedévre 40 lej. Külföldre egy évre 280 lej

TÁJÉKOZTATÓ:

Szolgálatos gyógyszer-tár vasárnap a Bajnok-patika, mely egész napon nyitva. Ugyanígy a hétén keresztül a Bajnok-gyógyszer-tár a szolgálatos, vagyis a déli órákban is nyitva és éjszakánként szolgálatban van.

— Ujabb illetékek a külföldről behozott olvasmányok után. Junius 6. án kelt rendelet értelmében minden külföldről behozott divallap, hetilap és folyóirat után (mint Színházi Magazin, Tolnai Világlapja, Rádió Élet, Rádió Ujság, Antena, Delibáb stb.) a nyugdíjalap javára 1 lej fizetendő. Ugyancsak illetékek rótták meg a napilapokat és könyveket is, ezek eladási arányában, úgy, hogy amennyiben az ár nem több, mint 50 lej, ezután 1 lej, 50—100 lejig 2 lej, ezen felül 3 lej fizetendő.

— Felekezeti tanítók gazdasági tanfolyama. Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület faluszervező munkája döntő jelentőségű forduloponthoz érkezett. Az ősrégi Bethlen kollégium falai között a mult vasárnap ünnepes keretek között megnyitott a magyar felekezeti tanítók első gazdasági tanfolyama. Az ünnepies megnyitón dr. Szász Pál, az E. M. G. E. elnöke fejtette ki a tanfolyam fontosságát, tanító és pap hivatását, Részletesen ismertette a célkitűzéseket, majd megállapította, hogy jelen vannak a tanfolyamon magyarságunk valamennyi hitfelekezetének tanító képviselői. A tanfolyamon — mint lapunknak írják — vidékünkön a következők vesznek részt: Solyom Ferenc Bereck, Szakács Antal Kézdiszentlélek, Király Ferenc Kszentkereszt, Papp Sándor Futásfalva.

— Leltározzák az egyházak vagyonát. A közvagyonok leltározásának miniszteriuma 85—14 szám alatt elrendelte az egyházak vagyonának leltározását, hogy az Állam, mint a kultuszok védelmezője és segélyezője, az alkalmány és a kultuszokra vonatkozó törvények által előírt ellenőrzési jogát a kultuszok vagyonai felett reálisan és ténylegesen gyakorolhassa. A leltározás ellenőrzését városokban a polgármester végzi.

— Már részletfizetésre is be lehet szerezni Tordán a gázárcsokot. A Tordán megjelenő Aranyosvidék írja, hogy ott már részletfizetésre is be lehet szerezni a gázárcsokot. A közlemény szerint, a kereskedők szervezete, a Sfatul közli, hogy mindazok, akik még nem tettek eleget gázárcsok beszerzési kötelezettségeiknek, a gázárcsokot a Sfatul helyi fiókjá utján is beszerezhetik kedvezményes fizetési feltételekkel. Mengrendeléskor, amely a Central bankban történik, készpénzben a teljes összeg 30 száza ékát kell mindössze befizetni, a hátralévő összeget pedig

négy 80 lejes havi részletben. Mikor leközzöljük e sorokat, feltesszük azt a kérdést, hogy vajjon nem lehetne-e Kézdivásárhelyen is megcsinálni a gázárcsok ilyen kedvezményes uton való beszerzését? Bizony nagy megkönnyebbülés volna ez iparosaink részére, akik különösen érzik a mai nyomasztó pénztelen helyzetet.

— Az ősi székely népviselet kialakulása, nagyboldogasszony napi legenda, bordakészítés és szurokfőzés Erdővidéken, a kiemelendőbb cikkei a Székelység most megjelenő új számának. Mellette gazdag rovat anyag van a néprajzi vonatkozásokból, göbéságokból s a Székelyföldet ismertető adatokból. Külön iv mellékleten közli Bálványosvár, Pokolvolgy, Bükszád és Tusnádfürdő modern ismertetését. Minden támogatást megérdemel ez a Székelyföld és népének részletes ismertetésével foglalkozó havi folyóirat. Megjelenik Székelyudvarhelyen—Odorheiu. Előfizetése 1 évre 100 lej. (Tanúgyiek, lelkészek és nyugdíjasok számára csak 60 lej.)

No G. 1886/1938.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE

Subsemnatul portarel delegat prin aceasta publicația în baza deciziei No. G. 14584/1931 a Judecătorei mixte Tg.-Săcuș în favorul lui Dr. Andrei Fekete repr. prin Dr. Andrei Fekete din Tg.-Săcuș pentru încasarea creanței de 13,300 lei cap. și acces. și acum se fixează termen de licitație pe ziua de 30 August 1939, orele 10 a. m. la fața locului în Târgul-Săcuș Str. Gen. Grigorescu No. 2 unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: 1 credenț cu 3 uși sus și 3 uși jos, cu preț de strig 500 L. 1 credenț cu 2 uși cu geam cu preț de strig 500 lei, 1 lada albă cu preț de strig 200 lei, 1 masă cu preț de strig 100 lei, 5 mese rotunde cu brad cu preț de strig 500 lei, 2 mese drept unghilare cu preț de strig 200 lei, 1 dulap cu 2 uși cu sticlă cu preț de strig 200 lei, 1 divan cu pânză roșie cu preț de strig 200 lei, 1 teighea din brad roșie cu preț de strig 300 lei, 2 sobe rotunde cu preț de strig 1000 lei, 1 lampă de gaz cu preț de strig 200 lei, 2 banchi de brad cu strig 100 lei, 1 birou din brad cu preț de strig 500 lei, 1 masă drept unghilui stejar cu preț de strig 200 lei, 1 oglinda cu preț de strig 100 lei, 20 scaune cu prețul de strigare 1000 lei, etc.

În caz de nevoie și sub prețul de strigare.
Târgul-Săcuș, 8 August 1939 Portarel Drăguș

Apróhirdetések

E hirdetések hivatalos árszabály szerint tíz sorig szavanként számíttatnak. Minden hirdetés előre fizetendő

Két rend köépületből álló

lakás jutányos árban eladó — Értekezni lehet Temető utca 8 szám alatt.

Eladom a tulajdonomban levő, Kézdivásárhely patakon fekvő 33 hold csereerdőt és az alsócsernátoni határon egy tagban 10 hold szántót. — Joós Imréné, Sfântu Gheorghe, Strada V. Babeș No. 6.

Egy gyermekágy,

csinos és poloskamentes, eladó. Teljesen jó karban. Cím a kiadóban.

Öreg uriasszony mellé

házzvezető, aki minden dolgot végezne, felvétetik. Cím a kiadóban.

Faszén eladó.

Ára 150 lej kilogramonként. Kapható a bereck állomáson. — SARPIL S. A. R.

Felvétel

a kézdivásárhelyi római katolikus téli gazdasági iskolába

A román. katib. püspökség a gazdaságadalom óhajításának eleget téve, Târgul-Săcușen (jud. Treiscaune) teli gazdasági iskolát létesített, melynek eddigi működése már is bizonyítja arra, hogy kitűnően eleget tesz hivatásának.

Ebben az iskolában nem tisztartókat nevelnek, hanem a gazdaemberek gyermekeit képezik ki arra, hogy miképpen kell okosar, szakszerűen gazdálkodni. Eppen ezért a kis és középbirtok okosarú művelésének, a gabonaművek helyes kiválasztásának, a talaj helyes kihasználásának, gondozásának, a gyümölcs és zöldségkertészetnek, az állattenyésztésnek, stb. elsajátítását tanítják ebben az iskolában. A gazdasági szaktárgyakon kívül azonban általános művelődési tárgyakat is tanítanak, így hitant, román és magyar nyelvet, történelmet, földrajzot, számtant, földmérést, levelezést, és éneket, amely tantárgyak tanulása szintén elsőrendű érdeke az olyan gazdának, aki minden körülmények között meg akarja állítani a helyét az egyre több és több tudást igénylő viszonyok között.

Az iskola időtartama 2 év, még pedig úgy, hogy a tanév kezdődik október 15-én és végződik április 15-én. A tanulók a téli tanfolyam elvégzése után április hó folyamán elméleti, október hó 1—15. közötti időben pedig gyakorlati vizsgát tesznek. A gyakorlati vizsgára a tanulók az ápr. 15. — okt. 15. közötti időben, részben az iskola, részben a saját gazdaságukban készülnek elő úgy, hogy csoportokra osztva, bizonyos ideig az iskola gazdaságában, bizonyos ideig otthon a gazdaságban dolgoznak s ezen munkájukat időről-időre ellenőrzi a szaktanár. Két ilyen tanév elvégzése után a tanulók bizonyítványt kapnak, amit a katonaságnál is jelentős kedvezményeket biztosít. A gazdasági iskolában a gazdasági tárgyakat gazdasági akadémiát végzett tanárok, az általános művelődési tárgyakat pedig középiskolai tanárok tanítják. Az előadás nyelve magyar.

A gazdasági iskolába beiratkozhatnak mindazok a 15—30 év közötti magyar anyanyelvű keresztény ifjak, akiknek vagy szüleiknek legalább 2 (kettő) hold földjük van. A beíratáshoz szükségesek a következő okmányok: 1. Születési anyakönyvi kivonat 2. keresztelési bizonyítvány, 3. állampolgársági bizonyítvány (másolat is jó), 4. vagyoni bizonyítvány, 5. erkölcsi bizonyítvány az előjáráságtól. Az iskolai díj: 1939—40. tanévre 3250 lej. Ebben benne van tandíj, koszt, lakás, fűtés és világítás. Könyvekről, írószerekről, ágyneműről a tanuló gondoskodik. Akik nem bennlakók, azok egész évre elszármelési hozzájárulás címén 600 lej fizetnek. Bennlakók csak 15 és 20 év közöttiek lehetnek.

A téli gazdasági iskolába az 1939—40 tanévre beiratkozni lehet személyesen vagy írásban, a szükséges okmányok csatolásával 1. évi október hó 15-ig. Felvétel a jelentkezések sorrendjében, korlátolt számban történik.

Az előadások október hó 15-én regge 8 órakor fognak megkezdődni. Minden közelebbi tájékoztatást szívesen ad az iskola igazgatósága, Tg.—Săcușen.

Nr. G. 5564/1937

Publicație de licitație

Subsemnatul portarel delegat prin această publicația în baza deciziei No. G. 5564/1930 a Judecătorei mixte Tg.-Săcuș în favorul urmăriților Bene Albert dom. in Tg.-Săcuș și alți repr. prin avocat dr. Vargha Béla din Tg.-Săcuș pentru încasarea creanței de 802 + 225 + 2963 Lei cap. și acc. sale se fixează termen de licitație pe ziua de 22 August anul 1939 ora 10 a. m. în comuna Lemnia sub No 561 la fața locului în locuința urmăriților unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: 1 porc mare alb, 1 stielme de foc, 1 dula de haine, 1 bufet vopsit brun, 1 bruna masă de acris, 2 murg de 1 și jum. de ani negru în valoare de 5400 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Tg.-Săcuș, 25 Juli. 1939

Portarel, Drăguș

Október elsejére kiadó lakások, irodahelyiségek a járásbírósgal szemben. — Értekezni Verzár Viktorral, Sfântu Gheorghe.

Eladó

egy fodrász üzlet berendezése jutányos áron. Értekezni lehet Temető—utca 8 szám alatt városunkban.

COMUNICAT

relativ la Amănările de studii.

1. Tinerii ctg. 1940 (năcuți în anul 1918) care au obținut însușirea cu termen redus și doresc a fi anătați de serviciul militar pe anul 1939/1940 pentru continuarea studiilor în țara sau străinătate, vor depune sau trimite (prin scrisoare recomandată) la Cercul de Recrutare respectiv, până la data de 15 August 1939, o cerere timbrată care să cuprindă următoarele date: numele și pronumele, domiciliul stabilit (unde va primi comunicările) data și locul nașterii, contingentul, Cercul de recrutare, școala pentru care cere anăatarea, localitatea unde se află acea școală, anul școlar în care este înscris, Nr. recipiei de plata taxei militare pe anul 1939/1940.

2. Odată cu cererea de amănare de studii, vor depune recepția de plata taxei militare pe anul 1939/1940. care se face anticipat.

3. Tinerii care nu depun această cerere pierd dreptul la amănare de studii și vor fi încorporați la 1 Noembrie 1939.

1. Tineri cont. 1939 și mai vechi însușiți cu termen redus, care au solicitat la data de 15 August 1938 amănarea de studii pe anul 1938/1939, vor trebui să depună sau trimiță (prin scrisoare recomandată) la Cercul de Recrutare respectiv. până la 31 Iulie 1939, următoarele acte:

Un certificat unic de înscriere și frecvență și activitate școlară pe anul 1938/1939
Declarațiile Md. A și B și recepția de plata taxei militare pe anul 1938/1939.

În privința taxei militare pe anul 1938/1939, se prevede următoarele:

Ministerul de Finanțe cu ord. circular Nr. 135761 din Iunie 1939, către Administrațiile Financiare a făcut cunoscut că tinerii care prezintă o dovadă eliberată de Cercul de Recrutare respectiv că sunt amănați pentru studii dela 1 XI. 1938 — 1. XI. 1939. vor plăti:

Taxa militară veche pe timpul dela 1. Noembrie 1938 la 1 Aprilie 1939 (adică $\frac{1}{2}$ din taxa cuvenită anual după vechea lege)

Taxa militară după legea nouă pe timpul dela 1 Aprilie 1939 până la 31 Octombrie 1939, astfel: $\frac{1}{2}$ din taxa fixă adică 400 Lei și $\frac{1}{2}$ din rata taxa cuvenită anual adică: 100+1000 Lei.

2. În cazul când acești tineri doresc a fi anătați în continuare vor depune la Cercul de Recrutare respectiv și cererea de amănare de studii pe anul 1939/1940 până la data de 15 August 1939.

Pentru completarea acestei cereri tinerii vor depune la Cercul de Recrutare respective, recepția de plata taxei militare pe anul 1939/1940 anticipat.

Termenul pentru depunerea acestor recepse este între 15 August—1 Noembrie 1939.

3. Cei care nu îndeplinesc formalitățile arătate mai sus vor pierde dreptul la amănare pentru anul viitor și vor fi încorporați la 1 Noembrie 1939.

4. Cererile de amănare de studii și actele anexe vor trebui depuse sau trimise numai la cercurile de Recrutare respective cerând să li se elibereze numărul de înregistrare sau vor păstra recepția de la poșta în cazul când actele au fost trimise recomandat.

5. Tineri contingentului 1940, care au făcut cerere de amănare de studii pe anul 1939/1940 precum și tinerii din contingentul 1939 și mai vechi, care au obținut aprobarea amănării de studii pe anul 1939/1940 vor solicita la Cercul de Recrutare respective să li se elibereze certificatul de amănare de studii pe anul 1939/1940, conform art. 15 din Regulamentul Legii de Regrutare și a ordinului Circular M. A. N. Nr. 7986 din 15 V. 1939 și Nr. 7986/8671 din 30 Mai 1939 (deputând cerere și fotografii.)

Conform originalul.

p. Comand. Cerc. Regr. Treiscaune:
ss. Mior N. Olaru
Pentru conformitate: Popovici